

Saopštenje za medije – Kancelarija Grada Beča u Beogradu

2. april 2026.

Penzioni sistemi pred prekretnicom – rezultati EU projekta „FutuRes“

Duži životni vek i niska stopa nataliteta već godinama stvaraju neravnotežu između zaposlenih i penzionera u Evropi. Kako Evropa može postati otpornija na demografske i socioekonomske promene kada je reč o penzionim sistemima? Nakon trogodišnjeg istraživanja, EU-projekat „[FutuRes](#)“ je završen i donosi zanimljive uvide u moguće buduće reforme penzionih sistema.

Pod vođstvom italijanskog univerziteta „Bokoni“, istraživači iz Italije, Austrije, Engleske, Nemačke, Poljske, Finske i Belgije su u okviru EU projekta „[FutuRes – ka otpornijoj budućnosti Evrope](#)“ tokom poslednje tri godine proučavali ovu temu. Demografske promene su relativno predvidive i još osamdesetih godina moglo se naslutiti da će niska stopa nataliteta u kombinaciji sa dužim životnim vekom dovesti do neravnoteže između broja penzionera i zaposlenih. Ovaj razvoj sve više opterećuje penzione sisteme u kojima zaposleni svojim doprinosima finansiraju penzionere.

Istraživači su analizirali državne penzione reforme pomoću matematičkog modela preklapajućih generacija, koji uzima u obzir dinamiku između i unutar generacija. U Austriji se koristi sistem međugeneracijske solidarnosti, gde zaposleni finansiraju penzionere. Dok je šezdesetih godina odnos bio četiri zaposlena na jednog penzionera, danas je oko 3:1, a očekuje se da će do 2050. godine biti 2:1. Takav sistem dugoročno nije održiv jer će troškovi penzija rasti.

Rezultati istraživanja

Istraživači su modelirali četiri moguće reforme sa fokusom na održivost i njihov uticaj na različite društvene grupe: progresivni penzioni sistem, promene minimalne penzije, povećanje starosne granice za penziju i ograničavanje doprinosa. Konkretno ne postoji jedno idealno rešenje. Dugoročno, penzioni sistem treba da se zasniva na više stubova, pored državnog sistema, važni su i privatna štednja i uplate od strane poslodavca u privatni penzioni fond.

Povećanje minimalnih penzija pomaže socijalno ugroženima, ali povećava troškove sistema. Nasuprot tome, progresivni sistem poboljšava održivost i smanjuje nejednakosti, oni sa nižim prihodima dobijaju relativno veće penzije, a oni sa višim prihodima manje.

Na primer, osoba sa visokim primanjima bi dobijala oko 72% plate kao penziju, dok bi neko sa nižim prihodima dobijao oko 86%. Ove mere smanjuju socijalne nejednakosti i posebno utiču na smanjenje siromaštva starijih žena. Povećanje starosne granice i ograničavanje doprinosa smanjuju troškove sistema. Duži radni vek pomera odlazak u penziju, a uvođenje faktora održivosti smanjuje penzije kako bi doprinosi ostali u određenim granicama.

U okviru istraživanja svaka zemlja se bavila posebnim aspektima – u Nemačkoj diskriminacijom po starosti, u Engleskoj ulogom migracija i digitalizacije, a u Poljskoj fertilitetom i razvojem porodice. Pokrenut je i novi projekat uz podršku Austrijske narodne banke, koji istražuje kako penzioni sistem utiče na raspodelu bogatstva u društvu, posebno imajući u vidu da deo stanovništva nasleđuje nekretnine, dok drugi deo nema finansijske mogućnosti da ih stekne.

Više informacija

mr Cvijeta Radović

Balkanska 2

11000 Beograd

radovic@viennaoffices.rs

T +381 11 205 51 13

M +381 69 72 82 42

www.viennaoffices.rs

<https://www.facebook.com/viennaofficeBEG>

https://www.instagram.com/viennaofices_belgrade/